

تولید جو در مناطق شور اقلیم معتدل کشور با کشت رقم جدید "مهر"

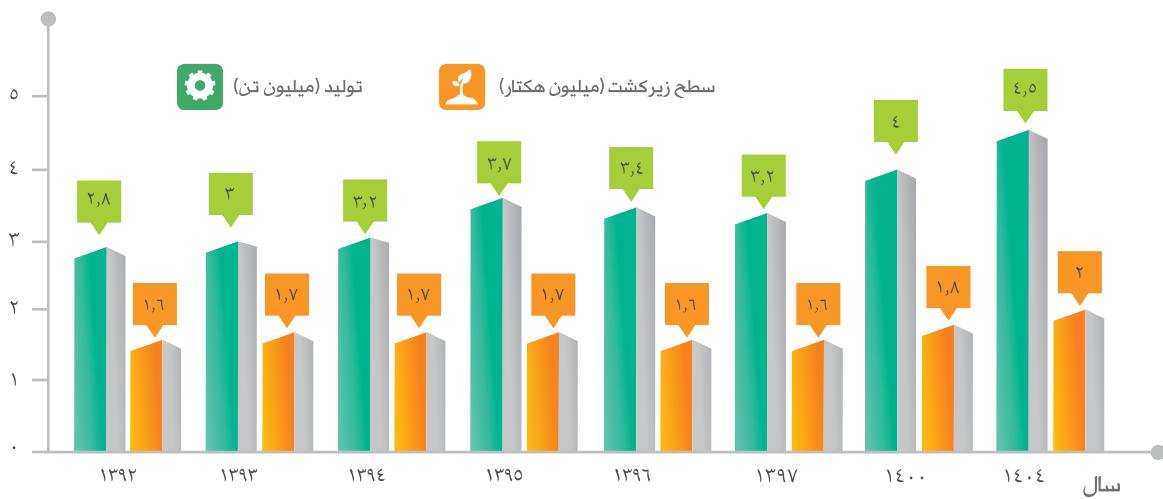
حمید رضا نیکخواه چمن آباد و همکاران
موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر

بیان مسئله

ایران با سطح زیر کشت ۱/۶ میلیون هکتار و تولید سالانه ۳/۴ میلیون تن جو، دارای رتبه نهم در دنیا می باشد. این وضعیت، تامین کننده حدود ۷۵ درصد نیاز کشور است و حدود یک میلیون تن از طریق واردات تامین می شود. از سوی دیگر، تنش های شوری و خشکی از مهمترین مشکلات کنونی برای تولید محصولات زراعی محسوب می شوند و زمین های کشاورزی بیش از ۲۰ استان کشور (حدود ۶ میلیون هکتار) به نحوی تحت تاثیر تنش شوری آب و خاک قرار دارند. به نحوی که عملکرد محصولات آنها بتدریج کاهش یافته و آن مناطق در برخی موارد غیر قابل کشت شده اند.

معرفی دستاورده

با توجه به اهمیت معرفی ارقام جدید متحمل به شوری جو، برنامه دورگ‌گیری، ارزیابی و گزینش لاین های متحمل به شوری در مناطق با اراضی شور از قبیل اردکان یزد، اصفهان، بیرون گرد و گناباد طی ۱۲ سال انجام شد. نتایج اجرای این برنامه منجر به معرفی رقم متحمل به شوری "مهر" با میانگین عملکرد ۴۷۵۱ کیلوگرم در هکتار (۶ درصد افزایش عملکرد نسبت به رقم شاهد) شد. این رقم برای کشت در اراضی آبی شور استان های حاشیه کویرهای نمک و لوت از جمله اصفهان یزد، قم، کرمان، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، سمنان و نیز مناطقی از استان های مرکزی و تهران توصیه می شود.

وضعیت سطح زیر کشت و تولید جو در کشور و برنامه آتی

افزایش ۶۰۰ کیلوگرمی تولید در هکتار با کشت رقم جو "مهر"

AREEO
۱۹

فرایند تجاری سازی

در حال حاضر رقم جدید مهر در طبقه بذری کشور قرار دارد. سال زراعی آینده مقدار قابل توجهی از بذر آن در طبقه گواهی شده برای کشت در ۱۲۴ هکتار تامین خواهد شد و در اختیار زارعان قرار می‌گیرد. به موازات تکثیر این رقم، با هدف توسعه و آشنایی بیشتر کشاورزان با قابلیت‌های رقم مهر، مزارع الگویی در استان‌های هدف ایجاد شد و پایش آنها حاکی از رضایتمندی کشاورزان از ویژگی‌های رقم مهر است. انتظار می‌رود توسعه آن در اراضی تحت تنفس شوری آب و خاک اقلیم معتدل کشور سرعت بیشتری داشته باشد.

پتانسیل اقتصادی و اثربخشی

